A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2006. január 12. *

A C-173/04. P. sz. ügyben,

a Bíróság alapokmányának 56. cikke alapján 2004. április 6-án benyújtott fellebbezés tárgyában,

a **Deutsche SiSi-Werke GmbH & Co. Betriebs KG** (székhelye: Eppelheim [Németország] képviseli: H. Eichmann, G. Barth, U. Blumenröder, C. Niklas-Falter, M. Kinkeldey, K. Brandt, A. Franke, U. Stephani, B. Allekotte, E. Pfrang, K. Lochner és B. Ertle Rechtsanwälte)

fellebbezőnek,

másik fél az eljárásban:

a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM) (képviseli: G. Schneider, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

* Az eljárás nyelve: német.

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, K. Schiemann, K. Lenaerts, Juhász E. és M. Ilešič (előadó) bírák,

főtanácsnok: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
hivatalvezető: K. H. Sztranc tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. június 16-i tárgyalást követően,

a főtanácsnok indítványának a 2005. július 14-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezésében a Deutsche SiSi-Werke GmbH & Co. Betriebs KG kéri az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága T-146/02–T-153/02. sz., Deutsche SiSi-Werke kontra OHIM (álló tasakok) ügyben 2004. január 28-án hozott azon ítéletének (EBHT 2004., II-447. o., a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését, amely elutasította a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (a továbbiakban: OHIM) második fellebbezési tanácsának az R 719/1999-2–R 724/1999-2., R 747/1999-2. és R 748/1999-2. sz. ügyben 2002. február 28-án hozott azon határozatai (a továbbiakban: vitatott határozatok) ellen irányuló

kereseteket, amely megtagadta nyolc, különböző álló italtasakokból álló térbeli védjegy lajstromozását.

Jogi háttér

2 A közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94 tanácsi rendelet (HL 1994. L 11., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.) 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint:

„A megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, ha

[...]

b) nem alkalmas a megkülönböztetésre;

c) kizárólag olyan jelekből vagy adatokból áll, amelyeket a forgalomban az áru vagy a szolgáltatás fajtája, minősége, mennyisége, rendeltetése, értéke, földrajzi származása, előállítási vagy teljesítési ideje, illetve egyéb jellemzője feltüntetésére használhatnak".

A jogvita előzményei

3 1997. július 8-án a fellebbező a 40/94 rendelet alapján nyolc közösségi térbeli védjegy lajstromozása iránti kérelmet nyújtott be az OHIM-nál.

4 A védjegyek különböző álló italtasakok alakjának felelnek meg. A tasakok alakja domború, széles alapú, és a bejelentések szerint elölnézetből vagy nyújtott háromszög, vagy ovális alakúak, egyes esetekben bemélyedésekkel szegélyezve.

5 Figyelembe véve a fellebbező e tekintetben eszközölt módosításait, a bejelentéseket a védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó, felülvizsgált és módosított, 1957. június 15-i Nizzai Megállapodás szerinti 32. osztályokba tartozó „gyümölcsitalok és gyümölcslevek" árukkal kapcsolatban tették.

6 1999. szeptember 24-i és 27-i határozataival az OHIM védjegyelbírálója azzal utasította el a nyolc bejelentést, hogy a bejelentett védjegyek nem rendelkeznek megkülönböztető képességgel.

7 Az OHIM második fellebbezési tanácsa a vitatott határozatokkal helybenhagyta az elbíráló határozatait. Lényegében azt állapította meg, hogy az álló tasakokban a fogyasztók nem a kereskedelmi származás jelölését látják, hanem csak a csomagolás módját. Hozzáfűzte azt is, hogy ezt a csomagolásfajtát a versenytársak, a csomagolásgyártók és az italgyártók érdekére tekintettel nem lehet kisajátítani.

Az Elsőfokú Bíróság előtti eljárás és a megtámadott ítélet

8 A fellebbező keresetet nyújtott be az Elsőfokú Bírósághoz a vitatott határozatok hatályon kívül helyezése iránt.

9 Megtámadott ítéletében az Elsőfokú Bíróság kimondta, hogy az OHIM második fellebbezési tanácsa jogosan állapította meg, hogy a bejelentett védjegyek a gyümölcsitalok és gyümölcslevek vonatkozásában nem rendelkeznek megkülönböztető képességgel.

10 A megtámadott ítélet 39-43. pontjában az Elsőfokú Bíróság elutasította a fellebbező érvelését, miszerint a gyümölcsitalok és gyümölcslevek álló tasakos csomagolása szokatlannak tekinthető.

11 Mivel a fellebbező azt is előadta, hogy a kérelmezett megjelenítések a szokásos vagy rendeltetésszerű jellemzőkön túlmutató dizájnelemekkel rendelkeznek, az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 44–51. pontjában külön-külön megvizsgálta az ábrázolásban használt egyes elemeket, majd az ítélet 52. pontjában a szóban forgó tasakok megjelenése által keltett összbenyomást, és azt állapította meg, hogy az említett megjelenítések nem rendelkeznek megkülönböztető képességgel.

12 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság elutasította a fellebbező által előterjesztett valamennyi érvet, majd a kereseteit egészében és kötelezte a költségek viselésére.

A fellebbezés

13 Fellebbezésében, amelynek alátámasztásául három jogalapra hivatkozik, a fellebbező kéri a Bíróságot, hogy helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, és kötelezze az OHIM-ot a költségek viselésére.

14 Az OHIM kéri a fellebbezés elutasítását és a fellebbező kötelezését a költségek viselésére.

Az első jogalap első részéről

A felek érvei

15 Első jogalapja első részében a fellebbező arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen ítélte meg a védjegybejelentéssel érintett áruk körét, és így azokat a csomagolásformákat, amelyek összehasonlítási alapul szolgáltak a bejelentett védjegyek megkülönböztető képességének értékeléséhez.

16 A felperes előadja, hogy a megtámadott ítélet 38. pontjában foglalt önkényes feltételezéssel ellentétben a fogyasztók az italágazatban régóta hozzászoktak ahhoz, hogy a termékcsomagolást származásra utaló megjelölésként érzékeljék. Így az italcsomagolás alakja az azonosítás eszközéül szolgál, amelyet az átlagos fogyasztó eredetmegjelölésként, és ezért védjegyként érzékel.

17 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében ebből az következik, hogy az ágazatra jellemző szabványtól, illetve szokásoktól jelentősen eltérő italcsomagolás betölti az eredet lényeges rendeltetését.

18 A fellebbező szerint az Elsőfokú Bíróság maga is megállapította, hogy nincsen bizonyíték arra, hogy gyümölcsitaloknál és gyümölcsleveknél használtak volna már álló tasakokat. Az európai piacon a fellebbező áruinak kivételével ugyanis csak üvegpalackba és kartondobozba csomagolnak gyümölcsitalokat és gyümölcsleveket. Következésképpen ezek a tasakok a nevezett italok vonatkozásában nem minősülnek szokásos csomagolásformának és megkülönböztető képességüket el kellett volna ismerni.

19 Az Elsőfokú Bíróság tévedett a jogban, amikor az említett tasakok szokásos jellegének megítélésénél nem csupán a gyümölcsitalok és gyümölcslevek ágazatában európai szinten uralkodó szokásokat vette figyelembe, hanem a folyékony élelmiszerek ágazatában, általánosan illetve az egész világban tapasztalható szokásokat.

20 Az Elsőfokú Bíróság abban is tévedett, hogy a szóban forgó álló tasakokat a „mértani alapformák" körébe sorolta. Mivel ugyanis a gyümölcsitalok és gyümölcslevek európai piacán – a fellebbező által használt álló tasakokat kivéve – nem használnak álló tasakokat, ezekre az árukra vonatkozóan nem lehet egy álló tasaknak „alapformája".

21 Az OHIM előadja, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint egy csomagolásforma megkülönböztető képességének megítélésekor azt kell vizsgálni, hogy valóban észlelheti-e az átlagos fogyasztó az említett formát – tároló funkcióján túl – a szóban forgó áru gyártójára vagy forgalmazójára utaló megjelölésként. E tekintetben egy védjegy akkor tölti be eredeti rendeltetését, ha jelentősen eltér az ágazatra jellemző szabványtól, illetve szokásoktól.

22 Azzal, hogy ez az ítélkezési gyakorlat egy formának az ágazati szabványtól, illetve szokásoktól való eltérésére utal, a védjegybejelentésben foglalt áruk szokásos formájánál tágabban határozza meg a viszonyítási alapot. Az OHIM szerint ha egy fogyasztó már rendszeresen találkozott egy sajátos csomagolásfajtával egy adott árunál, amikor első ízben szembesül azzal, hogy ugyanazt a csomagolásfajtát egyik másik árunál is használják, nem azt fogja gondolni, hogy a másik áru gyártójára vagy forgalmazójára utaló megjelölésről van szó, hanem csak egy csomagolásfajtáról. Következésképpen tévedés lenne a fogyasztók érzékelésének megítélésénél kizárólag azokat a csomagolásokat figyelembe venni, amelyek a védjegybejelentéssel érintett áruknál már léteznek.

23 Így az Elsőfokú Bíróság nem tévedett a jogban, amikor más folyékony élelmiszerek csomagolásait vette figyelembe, mint amelyek a védjegybejelentésben szerepelnek.

24 Máskülönben az, hogy az Elsőfokú Bíróság konkrétan hogyan határozta meg a fogyasztói érzékelés megítéléséhez szükséges összehasonlítás anyagait, ténymegállapítási és -értékelési kérdés, és nem terjeszthető felülvizsgálatra a Bíróság elé a fellebbezés keretében.

A Bíróság álláspontja

25 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a védjegyek 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti megkülönböztető képességét egyrészt a védjegybejelentésben szereplő áruk vagy szolgáltatások vonatkozásában, másrészt arra tekintettel kell megítélni, milyen képet alkot róla az érintett vásárlóközönség,

amely az említett áruk vagy szolgáltatások szokásosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztóiból áll (lásd a C-456/01. P. és C-457/01. P. sz., Henkel kontra OHIM egyesített ügyekben 2004. április 29-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-5089. o.] 35. pontját és a hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

26 A jelen ügyben nem vitatott, hogy a szóban forgó védjegyek lajstromozását gyümölcsitalok és gyümölcslevek vonatkozásában kérték, és hogy az érintett vásárlóközönség – mint azt az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 34. és 36. pontjában megállapította – valamennyi végső fogyasztót magában foglalja.

27 Úgyszintén az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az áru alakjából álló térbeli védjegyek megkülönböztető képessége megállapításának feltételei nem különböznek a többi védjegykategóriára alkalmazandó feltételtől (a fent hivatkozott Henkel kontra OHIM ügyben hozott ítélet 38. pontja és a C-136/02. P. sz., Mag Instrument kontra OHIM ügyben 2004. október 7-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-9165. o.] 30. pontja).

28 Mindazonáltal, mint arra az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 37. pontjában, a feltételek alkalmazásával kapcsolatban jogosan emlékeztet, az érintett vásárlóközönség nem feltétlenül úgy érzékel egy olyan térbeli védjegyet, amelyet magának az árunak a megjelenési formája alkot, mint egy olyan szó- vagy ábrás védjegyet, amely az általa jelölt áru külsejétől független megjelölésből áll. Az átlagos fogyasztók ugyanis rendszerint nem következtetnek – grafikai vagy szöveges elem hiányában – az áru vagy a csomagolás alakjából az áru eredetére, és így még nehezebben lehet bizonyítani egy ilyen térbeli védjegy megkülönböztető képességét, mint egy szó- vagy ábrás védjegyét (lásd különösen a fent hivatkozott Henkel kontra OHIM ügyben hozott ítélet 38. pontját és a Mag Instrument kontra OHIM ügyben hozott ítélet 30. pontját).

29 Különösen az olyan áruk csomagolásából álló térbeli védjegyekkel kapcsolatban, amelyek az áru jellegéből adódóan becsomagolva kerülnek forgalomba (mint például

az italok), a Bíróság kimondta, hogy az ilyen védjegynek lehetővé kell tennie a szokásosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó számára, hogy az érintett árut megkülönböztesse más vállalkozások áruitól anélkül, hogy vizsgálódna vagy összehasonlítgatna, illetve különösebb figyelmet szentelne a kérdésnek (lád e tekintetben a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv (HL L 40., 1989.2.11., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o.) 3. cikke (1) bekezdésének b) pontjával kapcsolatban, amely megegyezik a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjával, lásd a C-218/01. sz., Henkel kontra OHIM ügyben 2004. február 12-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-1725. o.] 53. pontját).

30 Az Elsőfokú Bíróság tehát nem tévedett a jogban, amikor a megtámadott ítélet 38. pontjában azt állapította meg, hogy az átlagos fogyasztó csak akkor érzékeli a csomagolás alakját az áru gyártójára vagy forgalmazójára utaló megjelölésként, ha ez az alak közvetlenül érzékelhető ilyen megjelölésként. Ezen túlmenően a megtámadott ítélet nevezett pontjában semmiképpen sem azt állapította meg az Elsőfokú Bíróság, hogy a fogyasztó számára elvileg közömbös lenne az eredetmegjelölésként szolgáló alak, vagy hogy a folyékony áruk csomagolása sohasem rendelkezhet a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti megkülönböztető képességgel.

31 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint csak az ágazatra jellemző szabványtól illetve szokásoktól jelentősen eltérő, és ezáltal eredeti rendeltetését betölteni képes védjegy rendelkezik a a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti megkülönböztető képességgel (a fent hivatkozott Henkel kontra OHIM ügyben hozott ítélet 39. pontja és a Mag Instrument kontra OHIM ügyben hozott ítélet 31. pontja).

32 Egyrészt nem következik ebből az ítélkezési gyakorlatból, hogy mindig meg kell határozni azt az ágazatot, amelyben össze kell hasonlítani a védjegybejelentéssel érintett árukat. Nem zárható ki, hogy adott esetben azt, hogy egy bizonyos áru fogyasztója milyen képet alkot az árun található védjegyről, befolyásolják az általa szintén fogyasztott, más árukra kialakított forgalomba hozatali módok is. Így a

védjegy megkülönböztető képességének megállapításánál a szóban forgó áruk és a bejelentett védjegy jellegétől függően adott esetben szélesebb körben lehet az ágazatot figyelembe venni.

33 Különösen ha – mint a jelen ügyben – a bejelentett védjegy az érintett áruk csomagolásának térbeli alakjából áll – annál inkább, mivel jellegénél fogva az áru forgalomba hozatalához csomagolás szükségeltetik, és így az áru a választott csomagolás által nyeri el alakját, és a védjegybejelentés vizsgálatánál az áru formájának kell tekinteni (a fent hivatkozott Henkel-ítélet 33. pontja) –, a védjegybejelentéssel érintett árukhoz hasonló és ugyanazon fogyasztóknak szánt áruk csomagolására vonatkozó szabvány, illetve szokások lehetnek irányadóak.

34 Nem zárható ki ugyanis, hogy az átlagos fogyasztó, aki hozzászokott ahhoz, hogy egyes vállalkozások különféle áruit azonos jellegű csomagolásban lássa, nem tekinti azonnal a kereskedelmi származás jelöléseként azt, ha egy vállalkozás ezt a csomagolásfajtát használja az adott áru forgalomba hozatalakor, még ha a vállalkozás versenytársai más csomagolásmóddal hozzák is forgalomba ugyanazt az árut. E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy az átlagos fogyasztó, aki nem végez piackutatást, nem tudja előre, hogy csak egyetlen vállalkozás forgalmazza az adott terméket meghatározott csomagolásfajtával, és a versenytársai ugyanerre az árura más csomagolásfajtát használnak.

35 Másrészt annak az ágazatnak a meghatározása, amelyben az összehasonlítást el kell végezni, a tények értékelése körébe tartozik. Az EK 225. cikke és a Bíróság alapokmánya 58. cikkének első bekezdése szerint viszont a fellebbezés kizárólag jogkérdésre vonatkozhat. Ennélfogva egyedül az Elsőfokú Bíróság rendelkezik hatáskörrel a releváns tények megállapítására és értékelésére, valamint a bizonyítékok értékelésére vonatkozóan. Ezeknek a tényeknek és bizonyítékoknak az értékelése tehát – feltéve, hogy nem a téves értelmezésükről van szó, amelyet a jelen

ügyben nem állítanak – nem jogkérdés, amelyet a fellebbezés keretében a Bíróságnak felül kell vizsgálnia (lásd a C-104/00. P. sz., DKV kontra OHIM ügyben 2002. szeptember 19-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-7561. o.] 22. pontját és a fent hivatkozott Mag Instrument kontra OHIM ügyben hozott ítélet 39. pontját).

36 Ennélfogva az Elsőfokú Bíróság jogban való tévedés nélkül vehette figyelembe a folyékony élelmiszerek európai piacán általában használt csomagolásfajtákat annak eldöntésekor, hogy a szóban forgó nyolc álló tasak valamelyike lehetővé teszi-e az átlagos gyümölcsital- és gyümölcsléfogyasztó számára azt, hogy megkülönböztesse a fellebbező áruit más vállalkozások áruitól anélkül, hogy vizsgálódna vagy összehasonlítgatna, illetve különösebb figyelmet szentelne a kérdésnek.

37 Az Elsőfokú Bíróság úgyszintén jogosan hivatkozhatott a megtámadott ítélet 47., 48. és 50. pontjában az álló tasakok „általános formájára", „alapformájára", „alapvető formájára" illetve „általános megjelenésére", mivel az európai piacon forgalomba hozott folyékony élelmiszereknél használt álló tasakok alapján megállapíthatta ezeket a formákat, illetve az ilyen megjelenést.

38 Az első jogalap első részét ezért el kell utasítani.

A második jogalapról

A felek érvei

39 A fellebbezés második jogalapjának első részével a fellebbező arra hivatkozik, hogy a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában megkövetelt megkülönböz-

tető képesség alacsony fokára tekintettel az Elsőfokú Bíróság túl magas követelményeket állapított meg a térbeli védjegyekre. Az Elsőfokú Bíróságnak itt is a síkbeli védjegyekre vonatkozóan kidolgozott gyakorlatát kellett volna alapul vennie, amely szerint olyan védjegyek is lajstromozhatók, amelyek egyszerű mértani alakzatoktól csak kis mértékben térnek el.

40 Még ha feltételezzük is, hogy az álló tasakok szokásos csomagolási formának számítanak a gyümölcsitalok és gyümölcslevek európai piacán, a közösségi védjegybejelentésben szereplő térbeli tasakformák elegendő dizájnelemmel rendelkeznek ahhoz, hogy betölthessék eredeti rendeltetésüket.

41 A jogalap második részében a fellebbező arra hivatkozik, hogy ha, mint a jelen ügyben is, az OHIM egyszer már megengedte ugyanebben az ágazatban azonos típusú védjegyek lajstromozását, és a bejelentett védjegyeket számos tagállamban lajstromozták nemzeti védjegyként, akkor az OHIM-nak és az Elsőfokú Bíróságnak indokolnia kell, miért nem érzékeli az átlagos fogyasztó a szóban forgó védjegyeket az áruk gyártójára vagy forgalmazójára való utalásként. Az Elsőfokú Bíróság azonban nem szolgált ilyen indokolással a megtámadott ítéletben.

42 A második jogalap első részére válaszul az OHIM előadja, hogy az Elsőfokú Bíróság nem alkalmazott szigorúbb feltételeket a térbeli védjegyedk megkülönböztető képességét illetően, hanem csupán azt az állandó ítélkezési gyakorlatot idézte fel, miszerint a vásárlóközönség érzékelése nem feltétlenül ugyanolyan az áru megjelenése alkotta térbeli védjegy esetében, mint egy szó- vagy ábrás védjegynél.

43 Az OHIM hozzáfűzi, hogy a fellebbező a fellebbezésben nem tudta hitelt érdemlően cáfolni az Elsőfokú Bíróság által a megtámadott ítélet 52. pontjában adott azon tényértékelést, miszerint a bejelentett védjegyek dizájnelemei túlságosan jelentéktelenek ahhoz, hogy az érintett vásárlóközönség megjegyezze őket.

44 A jogalap második részével kapcsolatban az OHIM megállapítja, hogy az indokolási kötelezettség megsértésére alapított kifogás nyilvánvalóan megalapozatlan. Az a tény, hogy a védjegyet nemzeti szinten már lajstromozták, nem teremt egyedi indokolási kötelezettséget az Elsőfokú Bíróság számára, amennyiben a nemzeti hivatalétól eltérő döntést kíván hozni. Az Elsőfokú Bíróságnak csak saját jogalkalmazását kell megindokolnia.

A Bíróság álláspontja

45 Ami a jogalap első részét illeti, a védjegyek 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti megkülönböztető képessége azt jelenti, hogy a védjegy alapján a védjegybejelentésben szereplő árukat vagy szolgáltatásokat egy meghatározott vállalkozástól származóként lehet azonosítani és így meg lehet különböztetni ezeket az árukat vagy szolgáltatásokat más vállalkozásokétól (a fent hivatkozott Henkel kontra OHIM ügyben hozott ítélet 34. pontja és a Mag Instrument kontra OHIM ügyben hozott ítélet 29. pontja).

46 Egyrészt a jelen ítélet 28–30. pontjában kifejtett indokokból nem megalapozott a jogalap azon része, amelyben a fellebbező nem ért egyet az Elsőfokú Bíróságnak a megtámadott ítélet 37. és 38. pontjában kimondott azon megállapításaival, miszerint az érintett vásárlóközönség nem feltétlenül úgy érzékel egy olyan térbeli védjegyet, amelyet magának az árunak a megjelenési formája alkot, mint egy szó- vagy ábrás védjegyet, illetve az átlagos fogyasztó csak akkor érzékeli az italcsomagolást a kereskedelmi származás jelöléseként, ha ezt a formát közvetlenül ilyen megjelölésként lehet érzékelni.

47 Másrészt a jogalap ezen részével a fellebbező az Elsőfokú Bíróságnak a tényekre vonatkozó értékelését kifogásolja, amennyiben az a megtámadott ítélet 44–52. pontjában azt állapította meg, hogy a védjegybejelentésben szereplő térbeli tasakformák nem rendelkeznek elegendő dizájnelemmel ahhoz, hogy betölthessék eredeti rendeltetésüket, és ezért a jogalap ezen részét a jelen ítélet 35. pontjában kifejtett indokokból elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

48 A második jogalap második részével kapcsolatban egyrészt hangsúlyozni kell, hogy az OHIM fellebbezési tanácsainak a megjelölés közösségi védjegyként történő lajstromozására vonatkozó, a 40/94 rendelet alapján meghozandó határozata nem mérlegelési jogkörben, hanem kötött hatáskörben hozott határozat. Ezért – mint azt lényegében az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 55. pontjában lényegében kimondta – ezeknek a határozatoknak a jogszerűségét kizárólag a rendelet alapján lehet megítélni, nem pedig a fellebbezési tanácsok korábbi döntési gyakorlata alapján (a C-37/03. P. sz., BioID kontra OHIM ügyben 2005. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-7975. o.] 47. pontja).

49 Másrészt az Elsőfokú Bíróság az ítélet 56. pontjában jogosan állapította meg, hogy az egyes tagállamokban történt korábbi lajstromozások ténye olyan szempont, amelyet a közösségi védjegylajstromozás szempontjából figyelembe kell ugyan venni, de nincsen döntő szerepe (lásd e tekintetben a nemzeti védjegyeknek az egyes tagállamokban a 89/104 irányelv alapján történő lajstromozásával kapcsolatban a fent hivatkozott Henkel-ítélet 62. és 63. pontját). Hozzá kell tenni ehhez, hogy a 40/94 rendelet egyik rendelkezése sem kötelezi az OHIM-ot vagy kereset esetében az Elsőfokú Bíróságot arra, hogy ugyanarra az eredményre jusson, mint a nemzeti hatóságok egy ugyanolyan ügyben (lásd e tekintetben a fent hivatkozott DKV kontra OHIM ügyben hozott ítélet 39. pontját).

50 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy az Elsőfokú Bíróság, amely részletesen kifejtette annak indokait, miért vonatkozik a bejelentett védjegyre a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott kizáró ok, elegendően megindokolta a határozatát.

51 A fellebbezés második jogalapját el kell utasítani.

Az első jogalap második részéről és a harmadik jogalapról

A felek érvei

52 Az első jogalap második részével és a harmadik jogalappal, amelyeket együtt kell vizsgálni, a fellebbező lényegében arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen ítélte meg a bejelentett védjegyeknek a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti megkülönböztető képességét, az esetleges versenytársak ahhoz fűződő érdekére tekintettel, hogy saját termékeiknél álló tasakot használhassanak.

53 A fellebbező emlékeztet arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésében felsorolt lajstromozást kizáró okok egymástól függetlenek, és külön vizsgálatot igényelnek. Ezenkívül az említett kizáró okokat a mindegyiküket alátámasztó közérdek tükrében kell értelmezni.

54 A jelen ügyben az Elsőfokú Bíróság a bejelentett védjegyek megkülönböztető képességét fiktív alapformákra, valamint az érintett italok álló tasakjainak esetleges jövőbeni felhasználására tekintettel vizsgálta. Azonban nem a megkülönböztető képességnek a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti értékelése, hanem kizárólag a rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja vonatkozik arra a kérdésre, hogy használhatják-e a versenytársak az álló tasakokat gyümölcsitaloknál és gyümölcsleveknél.

55 A 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapjául szolgáló közérdek ugyanis az átlagos fogyasztó azon érdekét jelenti, hogy felismerhesse a védjeggyel jelölt árukat és meghatározott gyártóhoz köthesse. A versenytársak érdekét a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja keretében megfelelően figyelembe kell venni – erre a rendelkezésre azonban a szóban forgó védjegybejelentésekkel szemben nem hivatkoztak.

56 A fellebbező másodlagosan előadja, hogy az Elsőfokú Bíróság az esetleges versenytársak ahhoz fűződő érdekének vizsgálatánál, hogy saját termékeiknél álló tasakot használhassanak, tévesen hagyta azt figyelmen kívül, hogy ő évtizedek óta álló tasakokat használ, anélkül hogy utánozták volna.

57 Az OHIM arra hivatkozik, hogy nem sértheti a fogyasztói közérdeket, ha egy megkülönböztető képességgel nem rendelkező védjegy lajstromozását a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján elutasítják. Ebben az esetben ugyanis a fogyasztók a védjegyet nem tekintik az áruk eredetmegjelölésének. Ezért a fellebbező erre vonatkozó érvelése minden jogi alapot nélkülöz, és mint nyilvánvalóan megalapozatlant, el kell utasítani.

58 A megtámadott ítélet 54. pontjából másfelől az következik, hogy az Elsőfokú Bíróság nem szabta a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjának feltételéül az álló tasakok kisajátításának veszélyét, és így a jelen ügyben nem kell feltenni azt a kérdést, hogy valóban fennáll-e ez a veszély.

A Bíróság álláspontja

59 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésében felsorsolt lajstromozást kizáró okok egymástól függetlenek és önálló vizsgálatot igényelnek. Továbbá a fenti kizáró okokat a mindegyikük mögött meghúzódó közérdek tükrében kell értelmezni. A valamennyi kizáró ok vizsgálata során figyelembe vett közérdek eltérő megítéléseket jeleníthet meg, sőt kell, hogy megjelenítsen a szóban forgó kizáró ok tekintetében (lásd a fent hivatkozott Henkel kontra OHIM ügyben hozott ítélet 45. és 46. pontját; a C-329/02. P. sz., SAT.1 kontra OHIM ügyben 2004. szeptember 16-án hozott ítélet [EBHT 2004., I-8317. o.] 25. pontját és a fent hivatkozott BioID kontra OHIM ügyben hozott ítélet 59. pontját).

60 A 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja a megkülönböztető képességgel nem rendelkező védjegyek lajstromozásának megakadályozását célozza, mivel egyedül a megkülönböztető képesség révén tudja a védjegy azon alapvető rendeltetését betölteni, hogy biztosítsa a fogyasztó vagy a végső felhasználó számára a védjeggyel megjelölt áru vagy szolgáltatás származását, lehetővé téve számukra, hogy az összetévesztés lehetősége nélkül megkülönböztethessék azokat más eredetű áruktól vagy szolgáltatásoktól (vö. többek között a 102/77. sz., Hoffmann-La Roche ügyben 1978. május 23-án hozott ítélet [EBHT 1978., 1139. o.] 7. pontját; a C-299/99. sz. Philips-ügyben 2002. június 18-án hozott ítélet [EBHT 2002., I-5475. o.] 30. pontját és a fent hivatkozott SAT.1 kontra OHIM ügyben hozott ítélet 23. pontját).

61 Figyelembe véve a 40/94 rendelet által biztosított védjegyoltalom terjedelmét, a rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában hivatkozott közérdek nyilvánvalóan elválaszthatatlan az ítélet 23. pontjában hivatkozott védjegy alapvető rendeltetésétől (a fent hivatkozott SAT.1 kontra OHIM ügyben hozott ítélet 27. pontja és a BioID kontra OHIM ügyben hozott ítélet 60. pontja).

62 A 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja azáltal, hogy megtiltja azoknak a jeleknek vagy adatoknak a közösségi védjegyként történő lajstromozását, amelyeket a forgalomban a védjegybejelentéssel érintett áruk vagy szolgáltatások jellemzőinek feltüntetésére használhatnak, azt a közérdekű célt szolgálja, hogy az ilyen jeleket vagy adatokat bárki szabadon használhassa. Ezen rendelkezés alapján tehát nem

lehet az ilyen jeleket vagy adatokat egyetlen vállalkozás számára fenntartani csak azért, mert védjegyként lajstromozták (lásd a Bíróságnak a C-191/01. P. sz., OHIM kontra Wrigley ügyben 2003. október 23-án hozott ítéletét [EBHT 2003., I-12447. o.] 31. pontját és a C-326/01. P. sz., Telefon & Buch ügyben 2004. február 5-én hozott végzés [EBHT 2004., I-1371. o.] 27. pontját és a C-150/02. P. sz., Streamserve kontra OHIM ügyben) február 5-én hozott végzés [EBHT 2004., I-1461. o.] 25. pontját).

63 Ilyen feltételek mellett, mint azt a Bíróság is megállapította korábban, az a feltétel, amelynek értelmében nem részesíthető oltalomban az olyan védjegy, amelyet az adott áruk vagy szolgáltatások megjelenítésére általánosan alkalmazhatnak a kereskedelemben, a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja vonatkozásában releváns, ám nem azonos azzal a mércével, amelyet ugyanezen bekezdés b) pontjának értelmezésekor kell alkalmazni (a fent hivatkozott SAT.1 kontra OHIM ügyben hozott ítélet 36. pontja és a BioID kontra OHIM ügyben hozott ítélet 62. pontja).

64 Az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 31. pontjában kifejtette, hogy a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti megkülönböztető képességgel nem rendelkező védjegyek közé tartoznak „különösen azok, amelyeket általánosan használnak a kereskedelemben az érintett áruk vagy szolgáltatások bemutatására, illetve amelyek esetében konkrét jelekből legalábbis következtetni lehet arra, hogy alkalmasak az ilyen használatra". Megállapította ezenkívül az ítélet 41. pontjának utolsó mondatában, hogy konkrét jelek utalnak arra, hogy az álló tasakok „alkalmasak arra, hogy használják őket" a kereskedelemben a szóban forgó áruk bemutatására, valamint az ítélet 42. pontjának utolsó mondatában, hogy „a csomagolásfajta előre látható fejlődése megerősíti [...] a felhasználás szokásos jellegét".

65 Meg kell mindazonáltal állapítani, hogy a megtámadott ítéletben szereplő eme megállapítások ellenére az Elsőfokú Bíróság nem alapította határozatát a jelen ítélet 63. pontjában említett feltételre.

66 A megtámadott ítélet 42. pontjának első és második mondatából ugyanis az következik, hogy függetlenül attól a kérdéstől, hogy lehet-e az álló tasakokat gyümölcsitaloknál és gyümölcsleveknél használni, az Elsőfokú Bíróság azt állapította meg, hogy a bejelentett védjegyek nem rendelkeznek megkülönböztető képességgel, mivel a Közösségben azt a csomagolásfajtát már általánosan használják folyékony élelmiszereknél, és így nem eléggé szokatlan ahhoz, hogy az átlagos fogyasztó ezt a csomagolást az e kategóriába tartozó áru gyártójára vagy forgalmazójára való utalásként érzékelje.

67 Az Elsőfokú Bíróság tehát erre a következtetésre nem az alapján jutott, hogy a jövőben általánosan használhatnak álló tasakokat a folyékony élelmiszerek terén – amit vizsgálata keretének tekintett –, hanem azon megállapítás révén, hogy már általánosan használják ezeket. Az Elsőfokú Bíróság ennek során helyes feltételre alapította következtetését.

68 Csupán kiegészítésként jegyezte meg ezenkívül az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 41. és 42. pontjának utolsó mondatában, hogy a fellebbező versenytársai a jövőben használhatnak álló tasakokat gyümölcsitaloknál és gyümölcsleveknél.

69 Másfelől meg kell állapítani, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 32. pontjában jogosan mondta ki, hogy „önmagában nem szolgál elegendő indokul a védjegy lajstromozásának megtagadására, illetve a védjegy megkülönböztető képességének megítélésére egy áru alakjából álló térbeli védjegy bejelentője versenytársainak ahhoz fűződő érdeke, hogy saját áruik formáját és mintáját szabadon választhassák meg".

70 Az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 44–54. pontjában kifejtett, a védjegyekre vonatkozó vizsgálata során valóban nem az esetleges versenytársak érdekeit vette alapul, hanem azt, hogy lehetővé teszik-e az említett védjegyek a gyümölcsitalok és gyümölcslevek átlagos fogyasztója számára azt, hogy az összetévesztés veszélye nélkül megkülönböztessék a fellebbező áruit más gyártóétól vagy forgalmazóétól.

71 Következésképpen az első jogalap második részét és a harmadik jogalapot ezért el kell utasítani.

A költségekről

72 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján, amely a 118. cikk alapján a fellebbezési eljárásra is alkalmazandó, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a fellebbező pervesztes lett és az OHIM kérte, helye van a felperes költségek megfizetésére történő kötelezésének.

A fenti indokok alapján, a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) A fellebbezést elutasítja.

2) A Deutsche SiSi-Werke GmbH & Co. Betriebs KG-t kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások